

נוהל מס': 40.001	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 01	הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים
דף 1 מתוך 5	
תאריך תוקף: 1/07/04	
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

1. כללי

האשפוז של משתמשים לרעה או מכורים לסמים) מציב אתגר למערכות הטיפול ומצריך שיתוף פעולה בין היחידות האמבולטוריות לטיפול בנפגעי סמים או אלכוהול (בריאות ורווחה), כמו גם יחידות אשפוזיות ואמבולטוריות בבריאות הנפש (ברה"נ). על כל הנוגעים בדבר להגיש סיוע הדדי, בקבלת הפניות ובהגשת ייעוץ בכל הרמות הנדרשות, על פי התוויות רפואיות ובהתאם לצורכי המטופל ובני משפחתו והצוות המטפל בו.

2. מטרה

להגדיר הליך מסודר ודרישות לאשפוז נפגעי התמכרויות לסמים קבלה, אבחון, טיפול ושחרור.

3. אחריות

- 3.1 אחריות ליישום נהל זה חלה על ספקי השירותים.
- 3.2 אחריות על הפיקוח חלה על המחלקה לטיפול בהתמכרויות באמצעות המפקחים.
- 3.3 פסיכיאטרים מחוזיים.

4. אזכורים

- 4.1 פקודת בריאות העם, 1940.
- 4.2 חוק הפיקוח על מוסדות טיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג, 1993.
- 4.3 חוק זכויות החולה תשנ"ו-1996
- 4.4 חוק שיקום נכי נפש בקהילה תש"ס, 2000.
- 4.5 קובץ נהלים, סמים ואלכוהול.

5. הגדרות

- 5.1 **המשרד** – משרד הבריאות.
- 5.2 **ראש השירות** – ראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות.
- 5.3 **מנהל** – מנהל מחלקה בשירותי בריאות הנפש, משרד הבריאות.
- 5.4 **האחראי** – ראש השירות או מי שהוסמך על ידו.
- 5.5 **מנהל מסגרת אישפוז** – רופא שמונה לתפקיד מנהל מסגרת טיפול.
- 5.6 **מטופל** – אדם המופנה למסגרת אישפוז.
- 5.7 **מטפל** – איש מקצוע או מתמחה באחד ממקצועות בריאות הנפש, רפואי או פרה-רפואי המקיים מפגש עם המטופל לצורך טיפול, באישור מנהל מסגרת הטיפול.

חובר ע"י: ד"ר חורחה גלסר, ד"ר אנטולי מרגוליס, ד"ר מיכאל רייטר	אושר ע"י: ראש שירותי בריאות הנפש שם: ד"ר אלכסנדר גרינשפון חתימה:
--	--

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 40.001
הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים	מהדורה מס': 01
	דף 2 מתוך 6
	תאריך תוקף: 1/07/04
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

5.8 **רופא מפקח לנושא התמכרויות** - רופא שהוסמך ע"י שר הבריאות לשמש כרופא מפקח על מוסדות לטיפול בנפגעי סמים בהתאם לפקודת בריאות העם 1940 וחוק הפיקוח על מוסדות טיפול במשתמשים בסמים התשנ"ג 1993.

5.9 **אישפוזית** - מסגרת טיפול המיועדת לאשפוז המשתמשים לרעה או הסובלים מהתמכרות לסמים שקיבלה אישור מהמחלקה לטיפול בהתמכרויות.

5.10 **מסגרות השירות**
מסגרות טיפול המיועדות לספק טיפולים במסגרת אישפוז.

6. חלות

הנוהל חל על:

- 6.1 ראש שירותי בריאות הנפש.
- 6.2 מנהל המחלקה לטיפול בהתמכרויות.

7. שיטה

7.1 מיון והפניית פונים

7.1.1 האישפוזית תקבל הפניות מהגורמים הבאים:

- רופא העובד במרפאות אמבולטוריות שבאחריות משרד הבריאות ו/או משרד הרווחה לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול.
- הפנייה של מפקחים אזורים או נציג המחלקה לטיפול בהתמכרויות.
- הפניות מבתי חולים כלליים או פסיכיאטריים, מרפאות לבריאות הנפש או ממוסדות פרטיים מורשים לטיפול בנפגעי סמים בהמלצת ובאישור המפקח האזורי או נציג המחלקה.

7.1.2 קריטריונים לקבלה

- מעל גיל 18
- שימוש או התמכרות לסמים.

7.1.3 דרך ההפנייה

- מכתב או סיכום מחלקה או סיכום בדיקה של רופא פסיכיאטר מומחה או רופא מוכשר לרפואת התמכרויות המגדיר את ההפרעה הנפשית, אם קיימת ומתאר את השימוש בחומרים.
- דו"ח סוציאלי מעודכן.

7.1.4 הפנייה לאישפוזית תעשה בתיאום ישיר עם היחידה הקולטת ותלווה בטופס הפנייה (ראו נספח א 1).

7.1.5 הנחיות לאשפוז חוזר

- ניתן לקבל לאשפוזים חוזרים עפ"י הצורך עד 45 יום בשנה הראשונה או עד 60 יום בשנתיים. במקרים מיוחדים הנזקקים לאשפוז נוסף תיערך פניה לנציג המחלקה.

נוהל מס': 40.001	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 01	הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים
דף 3 מתוך 6	
תאריך תוקף: 1/07/04	
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

7.2 תהליך קבלה

- 7.2.1 מטופל הסובל מהתמכרות לסמים שהופנה למסגרת אשפוז (סעיף 5.9) יש לבצע עבורו הערכה ראשונית בהתאם לסטנדרטים ונהלים מקובלים.
- 7.2.2 לאחר השלמת ההערכה הראשונית יופנה המטופל לאישפוזית.

7.3 עירעורים

- 7.3.1 במקרים של חילוקי דעות בין גורם מפנה וגורם המקבל תעשה פנייה מסודרת לרופא מפקח לנושא התמכרויות בלשכת הפסיכיאטר המחוזי, אשר יכריע במחלוקת.
- 7.3.2 בעיות ודילמות שלא ניתן לפתרון ברמת לשכות הפסיכיאטר המחוזי יופנו באופן מסודר למנהל המחלקה לטיפול בהתמכרויות אשר החלטתו מחייבת עם העתק למנהל המערך הקליני באגף ברה"נ.

7.4 תהליך שיחרור

- לקראת שחרור של המטופל על הצוות להכין תוכנית טיפול ומעקב למסגרת אמבולטורית לנפגעי סמים או אלכוהול, בהתאם לצורכי המטופל. על הצוות גם לעשות הפנייה מסודרת למסגרת הקולטת כפי שנקבע בתכנית ולוודא שהמטופל נפגש לפחות פעם אחת עם מטפל ביחידה אליה הופנה. ההפנייה תעשה על פי טופס א 2 בנספח.

7.5 משך האשפוז והשחרור

- 7.5.1 האשפוז לגמילה ימשך עד 2 שבועות (במקרים בהם מנהל היחידה סבור שיש להאריך את האשפוז עליו לפנות ולקבל אישור מהמחלקה לטיפול בהתמכרויות).

7.6 אחריות מנהל מסגרת הטיפול

- 7.6.1 לפקח על ביצוע נוהל אשפוז מטופלים בהתאם למפורט במסמך זה.
- 7.6.2 לוודא שמירה על זכויות הפונה ובכללם על זכותו לצנעת הפרט ולהשתתפותו בקבלת החלטות הנוגעות לפנייתו.
- 7.6.3 לוודא רצף טיפול:
- בקהילה לאחר תום האשפוז, במסגרות ייעודיות לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול באחריות משרד הבריאות או משרד הרווחה או מחלקות אחרות בבית החולים, בקהילות טיפוליות, הוסטלים או דיור מוגן באחריות משרד הבריאות או משרד הרווחה.

7.7 רישום ודיווח

- 7.7.1 מנהל האישפוזית ידאג לרישום ותיעוד של כל המידע הנדרש בתיקי המטופלים.
- 7.7.2 למילוי הטפסים הנדרשים בכל עת.
- 7.7.3 להסדרת קבלת והפניית המטופלים.
- 7.7.4 שליחתם בעת הצורך לרופא מפקח להתמכרויות, למחלקת מידע והערכה בשירותי בריאות הנפש, לקובץ סמים ואלכוהול ולמוסדות אחרים בהתאם לצורך.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 40.001
הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים	מהדורת מס': 01
	דף 4 מתוך 6
	תאריך תוקף: 1/07/04
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

7.8 סודיות

7.8.1 בהתאם לחובת שמירת הסודיות ע"פ חוק זכויות החולה ובהתאם לכל חוק.

7.9 בקרה ופיקוח

7.9.1 מנהל האישפוזית והצוות העובד בה ישתפו פעולה עם האחראי או מי שימונה על ידו בכל הדרוש לאפשר בקרה ופיקוח של השרות בהתאם לנהלים שייקבעו בכל עת.

8. נספחים

8.1 טופס הפניה לאישפוזית.

8.2 טופס הפנייה למסגרות אמבולטוריות או לקהילות טיפוליות.

נוהל מס': 40.001	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 01	הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים
דף 5 מתוך 6	
תאריך תוקף: 1/07/04	
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

טופס הפניה לאישפוזית

לכבוד: _____
שם וכתובת המסגרת המפנה: _____

הנדון: מר/גב' _____ ת"ז _____

מקום למדבקת זיהוי

☐ הנ"ל פנה/תה לטיפולנו ☐ הנ"ל נמצא/ת בטיפולנו

מופנה למטרת: ☐ אשפוז ☐ אחר _____

סטטוס גופני ונפשי של הפונה: _____

אבחנות: _____

צינני החומר בשימוש: ☐ אלכוהול ☐ הרואין ☐ מתדון

☐ בנוודיאזפין ☐ אמפטמין ☐ אחר _____
פרטים על הטיפול: _____

טיפול תרופתי: _____

אישור המטופל/ת למסירת מידע חיוני להפניה: חתימה _____ תאריך: _____

חתימת עד המאשר את חתימת המטופל: _____ תאריך: _____

שם הרופא/ה המפנה: _____ חתימה: _____ תאריך: _____

העתק: רופא מפקח התמכרויות בלשכת הפסיכיאטר המחוזי
נספח א-1 (40.001.01)

נוהל מס': 40.001	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 01	הנושא: סטנדרטים ונהלים לאישפוז ונהלים להפעלת יחידה לגמילה מסמים
דף 6 מתוך 6	
תאריך תוקף: 1/07/04	
נושא: אשפוז באישפוזית למכורים לסמים	

טופס הפניה מהאישפוזית למסגרות אמבולטוריות או לקהילות טיפוליות

לכבוד: _____

שם וכתובת המסגרת המפנה: _____

הנדון: מר/גב' _____ ת"ז _____

מקום למדבקת זיהוי

☐ הנ"ל היה באשפוז

סטטוס גופני ונפשי _____

טיפול תרופתי שקיבל - _____

המלצות _____

הערות (גורמי דחיפות/סיכון וכו'): _____

אישור המטופל/ת למסירת מידע חיוני להפניה: חתימה _____ תאריך: _____

חתימת עד המאשר את חתימת המטופל: _____ תאריך: _____

שם הרופא/ה המפנה: _____ חתימה: _____ תאריך: _____

העתק: רופא מפקח התמכרויות בלשכת הפסיכיאטר המחוזי
לתיק מטופל

נספח א-2 (40.001.02)

